

som ogsaa den høitærede Minister har erklæret for uheldige og ikke tidsvarende, saa tror jeg dog, at der bør og maa kunne raades Bod paa dem. Men jeg skal ikke negte, at det forundrede mig at høre den ærede Minister henstille til Forespørgeren, om han havde tænkt sig en Plan til en bedre Ordning; thi det maa dog paaligge Regjeringen at fremkomme med en saadan Plan og ikke det enkelte Medlem, som kun henleder Opmærksomheden paa Sagen, opfordret dertil fra den Kreds, som han repræsenterer. Jeg har altsaa det Haab, at den høitærede Minister nok med god Villie vil kunne ordne Sagen, og jeg er vis paa, at han vil finde Tilslutning til Thinget derfor.

S. M. Hansen. Der er vistnok Ingen, som ved den her omhandlede gamle Bestemmelse saa lidt som ved nogen anden gammel Bestemmelse har den Tro, at den var uretfærdig eller ubillig, den Gang den blev givet. Den høitagtede Indenrigsminister har fuldkommen Ret i, at vi gaa ud fra, at alle slige Bestemmelser, som efter Tidens Udvikling have overlevet sig selv, kunne have været fuldkommen gode og rigtige, den Gang de bleve truffene. Derom ere vist Alle enige, men Sagen er, at naar saadanne gamle Bestemmelser kunne forandres efter Tidens Udvikling, og det var ikke godt Andet, end at de kunde forandres paa god og hensigtsmæssig Maade i Senhold til Grundloven — hvorfor skulde saa det her omhandlede Forhold være det eneste, der ikke kunde forandres, efter at vi tidligere have afsviklet saa mange andre lignende Forhold? Denne Sags Befæffenhed kan dog ikke være saa færegen, at den ikke skulde kunne lade sig forandre i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa man ellers har betragtet slige Forhold. Jeg tror altsaa ikke, at det vil være uigjortligt at finde paa en Udvei for Ordningen af dette Forhold. Det er aldeles sikkert, at der maatte overalt eller dog ved de fleste Kjøbstæder findes den Slags Forhold, der ligeledes overalt sætte meget ondt Blod. Dette er ogsaa Tilfældet i Svendborg, som jeg har den Ære at repræsentere. Der findes ogsaa der en hel Del Jordbrugere, som finde det høist ubilligt, at de skulle betale Afgift til vedkommende Kjøbstad og i det Hele stilles lige med dens Beboere, hvad kommunale Afgifter angaar. Men paa den anden Side maa man erindre, at de Vedkommende, den Gang de kjøbte deres Jorder, vidste, at denne Byrde hvilede paa dem; de vidste, forinden de indløste sig paa Sandelen, at de skulde svare disse Afgifter, og dette maa man ikke se bort fra, naar der er Tale om at faae et gammelt Forhold forandret. Man maa huse paa, at ikke blot den første Gang en udenbys Mand kjøbte en saadan Eiendom, men ogsaa efterhaanden som denne gik over til Andre, have alle de Vedkommende maattet vide, at Afgiften vilde blive forhøjet indtil det Maximum, hvorom der er Tale. Dette maa man ikke glemme

ved Afgjørelsen af Forholdet; men en saadan Afgjørelse tror jeg rigtig nok, at man særdeles meget maa ønske. Den høitagtede Minister yttrede, da han talte om Forholdets privatretlige Karakter, at dette for saa vidt kunde sættes i Klasse med et Arvefæsteforhold. Men den høitærede Minister kan jo ikke være uvidende om, at der af en tidligere Regjering har været udarbejdet en fuldstændig Plan til Afløsning af de saakaldte reelle Afgifter, hvortil ogsaa Arvefæstefgiften hører. Der foreligger saaledes fra Kong i saa Henseende en Plan, som har været overgivet Landbrugskommissionen til Overveelse, og der har været Forhandling angaaende en saadan Afløsning af de reelle Afgifter, hvorunder Arvefæstefgiften selvfølgelig udgjorde en betydelig Del. Ogsaa forekommer det mig, at der herimod ikke kan siges det Allermindste, naar der tages tilbøiligt Hensyn til begge Parter. Man kan naturligvis ikke paalægge de Vedkommende, at de hver enkelt skulde gaa ind paa en saadan Afløsning, men man kan sige, at naar de Vedkommende i en vis Kreds ere enige om at ville have Afløsning, saa skulde de have Ret til at faae den efter de Regler, som Regjeringen opstiller; dette, tror jeg, er meget gjort. Jeg har ikke tænkt ydere over, hvorledes en saadan Afløsning kunde ske; men ved den Forklaring, der kom fra den høitærede Minister, og da jeg hørte, hvilke udførlige Oplysninger han har fra saantlige Kjøbstæder om disse Afgifters Størrelse for hver især, faldt det mig dog ind, at der var en Afgjørelsesmaade, som ikke synes mig uretfærdig eller ubillig. Naar man nemlig til et vist bestemt Tidspunkt udregne, hvor stor denne Indtægt har været fra Aaret 1811 til nu for hver enkelt Kjøbstad, tog Gjennemsnittet af disse Aars Indtægter og gjorde det til en fast Sum, hvorefter saa Vedkommende kunde afgjøre, om de vilde have den paalagt og efter visse bestemte Regler eller ikke, vilde en saadan Ansættelse — der kan jo vistnok angives flere andre — forekomme mig at være en rimelig Veje til at komme bort fra dette Forhold, som dog vist Alle maa være enige om er aldeles forældet. Naar man tog Gjennemsnittet af, hvad en Kjøbstad har havt i Indtægt gjennem denne Afgift fra 1811 indtil nu, og bestemte, at der efter dette skulde gives fuld Erstatning ved Afløsning, saa tror jeg, at Ingen med Rette kunde beklage sig derover. Jeg skal henstille dette til nærmere Overveelse, idet jeg lægger mit Ord til den ærede Forespørgers, at dette er et Forhold, som vi, og som jeg tror, at Alle paa de paagældende Steder maa ønske forandret paa en Maade, som yder Retfærdighed til begge Sider.

Berntsen. Jeg maa ganske vist udtale min Beflagelse over, at den høitærede Indenrigsminister ikke har set sig i Stand til at imødekomme de forskjellige Begjæringer, der her enstemmig